

Θεσσαλονίκης Φιλόθεος στο ore.gr: Χριστούγεννα πέρα από τον θόρυβο και τα φώτα

/ [Συνεντεύξεις](#)

Τα Χριστούγεννα δεν ζητούν από τον άνθρωπο να κάνει κάτι εντυπωσιακό· ζητούν μάλλον να κάνει χώρο. Να αδειάσει λίγο από τον θόρυβο, την πολλή σκέψη, τις έτοιμες απαντήσεις. Να θυμηθεί ότι ο Θεός δεν ήρθε με δύναμη και επιβολή, αλλά με την παρουσία ενός βρέφους μέσα σε μια ταπεινή φάτνη, στην οποία ψηλαφεί κανείς μια «πενίαν πλουσίαν, πτωχείαν τιμίαν», όπως γράφει ο Άγιος Ρωμανός ο Μελωδός.

Η Εκκλησία, με τον δικό της ήσυχο και σταθερό τρόπο, μας υπενθυμίζει ότι η προετοιμασία για τη Γέννηση του Χριστού δεν είναι εξωτερική υπόθεση. Δεν εξαντλείται στα φώτα, στις ευχές και στην αλλαγή της καθημερινής ατμόσφαιρας, αλλά ξεκινά από την καρδιά του ανθρώπου. Εκεί όπου καλείται να στηθεί μια

φάτνη, που δεν κοσμεύεται με καλλωπισμό ανθρώπινο, αλλά με την δαψίλεια της παρουσίας Εκείνου που είναι «η χάρις και η ευπρέπιά» της, όπως πάλι μας γράφει ο Άγιος.

Με την αφορμή αυτή, ο Παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Φιλόθεος μίλησε στο ope.gr και τον Δημήτριο Χ. Παπαδόπουλο, τονίζοντας την ανάγκη να μην περιορίζεται η προετοιμασία για τα Χριστούγεννα σε εξωτερικές εκδηλώσεις, αλλά να γίνεται αγώνας εσωτερικός, ώστε η καρδιά του ανθρώπου να μεταβληθεί σε τόπο φιλοξενίας του Χριστού. Υπογράμμισε ακόμη ότι η αληθινή χαρά της εορτής γεννιέται μέσα από τη σχέση με τον Θεό και τον συνάνθρωπο, κατεξοχήν στη ζωή και τη σύναξη της Εκκλησίας.

Πώς πρέπει να προετοιμάζεται ο χριστιανός για τα Χριστούγεννα;

Πρέπει να προετοιμάζεται με τον τρόπο με τον οποίο η Εκκλησία μας προτρέπει. Δηλαδή, κάθε φορά που υποδεχόμαστε, έστω έναν άνθρωπο στο σπίτι μας, φροντίζουμε ώστε το σπίτι να είναι καθαρό, να έχει όλα τα απαραίτητα που χρειάζονται ούτως ώστε να έρθει αυτός ο άνθρωπος και να λάβει φιλοξενία. Και αν αυτό συμβαίνει σε ανθρώπους, πολύ περισσότερο πρέπει να συμβαίνει στην επίσκεψη του Ιδίου του Θεού, ο οποίος έρχεται ως άνθρωπος ανάμεσά μας. Και βέβαια, όταν ήρθε ως άνθρωπος, όπως λέει το Ευαγγέλιο – ο Άγιος Ιωάννης ο

Θεολόγος – οι δικοί του άνθρωποι δεν τον παρέλαβαν, δεν τον αποδέχθηκαν. Και μάλιστα διαβάζουμε και στην διήγηση της γέννησης του Χριστού, ότι δεν υπήρχε τόπος εν τω καταλύματι για το Θεό που θα γεννιόταν. Λοιπόν, νομίζω ότι ο καθένας από εμάς πρέπει να αναπληρώσει εκείνον τον τόπο, κάνοντας τόπο κατοικίας του Χριστού, την δική του την καρδιά. Αυτό που λέει ο Άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής. Η καρδιά μας να γίνει φάτνη στην οποία θα γεννηθεί ο Χριστός. Και βέβαια η ύπαρξη, η ανθρώπινη καρδιά και ο όλος άνθρωπος προετοιμάζεται μέσα από αγώνα. Αγώνα άσκησης, αγώνα νηστείας, αγώνα καταλλαγής με τους άλλους ανθρώπους, αγώνα εσωτερικής ειρήνης, ώστε η αγγελική φωνή που ακούστηκε στη γέννηση του Χριστού, το «δόξα εν υψίστοις Θεώ και επι γης ειρήνη, εν ανθρώποις ευδοκία» να γίνει πραγματικότητα μέσα από την ανθρώπινη στάση ζωής και στην ανθρώπινη ύπαρξη. Τότε που θα έχει ειρηνεύσει με τον εαυτό του ο άνθρωπος, με τους άλλους και με το Θεό του.

Πώς μπορεί η Ενσάρκωση του Θεού Λόγου να γίνει κατανοητή από ένα σύγχρονο άνθρωπο μέσα στο πλαίσιο της ζωής του;

Κοιτάξτε, οι σύγχρονοι άνθρωποι ψάχνουμε να βρούμε τρόπους – ίσως και οι άνθρωποι κάθε εποχής, αλλά ιδιαιτέρως οι σύγχρονοι άνθρωποι – που τα θαύματα θα είναι εκείνα που θα μπορέσουν να ικανοποιήσουν τη λογική μας και τις αισθήσεις μας. Ο Θεός φαίνεται ότι δρα με έναν πιο κρυφό τρόπο, πιο ήσυχο, πιο σιωπηλό. Έναν τρόπο, ο οποίος ξεπερνά ακόμη κι αυτά τα φαινόμενα και αγγίζει ευαίσθητες χορδές της ανθρώπινης ύπαρξης. Νομίζω ότι ο καθένας μπορεί να αντιληφθεί την παρουσία του νεογέννητου Χριστού στη ζωή του μέσα από την παρουσία των άλλων, μέσα από τον τρόπο με τον οποίο προσεγγίζει τα άλλα πρόσωπα στη δική του τη ζωή. Είτε μπορεί να συμπεριφερθεί όπως συμπεριφέρθηκαν τότε στο νεογέννητο Χριστό – δηλαδή δεν τον ήθελαν καν να γεννηθεί στον τόπο τον δικό τους γιατί είχε βγει η εντολή να θανατωθούν όλα τα βρέφη από τον Ηρώδη – είτε από την άλλη, βλέποντας στο πρόσωπο του κάθε ανθρώπου τον ίδιο τον Χριστό, να ανοίξουμε χώρο, ούτως ώστε να τον δεχθούμε. Νομίζω ότι πρέπει, ιδιαιτέρως οι σύγχρονοι άνθρωποι, να προσεγγίσουμε με ένα τέτοιο τρόπο τον Χριστό, μέσα από τα πρόσωπα των άλλων ανθρώπων. Άλλωστε αυτό είναι η Εκκλησία: το να μπορούμε να είμαστε όλοι μαζί, να χαιρόμαστε την παρουσία των άλλων και να βρίσκουμε τον Θεό μέσα από τους άλλους.

Η εορτή των Χριστουγέννων είναι συνδεδεμένη στην αντίληψη πολλών ανθρώπων με έναν κοσμικό τρόπο διασκέδασης. Για τον Χριστιανό τι σημαίνει γιορτή;

Γιορτή σημαίνει χαρά, όπως λέει ο π. Αλέξανδρος Σμέμαν. Και η πραγματική χαρά δεν έρχεται μέσα από το σκορπισμό της ανθρώπινης ύπαρξης. Αλλά η πραγματική

χαρά έρχεται μέσα από την ενοποίηση της ανθρώπινης ύπαρξης και ο άνθρωπος αισθάνεται ενωμένος με τον εαυτό του μόνο χάρη στην παρουσία του Θεού. Και αισθάνεται ενωμένος μόνο όταν προσανατολιστεί ο ίδιος στην παρουσία του Χριστού, την οποία παρουσία του Χριστού μπορούμε όλοι μας να βιώνουμε – το ξαναλέω – μέσα από τους άλλους και κατεξοχήν στην εκκλησιαστική σύναξη. Γιατί ο ίδιος ο Χριστός, λέει, ότι όπου είναι δύο ή τρεις συνηγμένοι στο όνομά μου εκεί είμαι και εγώ ανάμεσά τους. Λοιπόν, γιορτή σημαίνει πρωτίστως να είμαστε μαζί με τους άλλους μέσα στην Εκκλησία. Και Χριστούγεννα σημαίνει ότι πρέπει να ξεπεράσουμε αυτή την εξωτερική φασαρία, τον εξωτερικό θόρυβο που, εντάξει, σε ένα πρώτο επίπεδο, δίνει μια μορφή προετοιμασίας, αλλά δεν πρέπει να μείνουμε εκεί. Και λέω ότι δίνει μια μορφή προετοιμασίας γιατί τα πράγματα αλλάζουν, γίνεται κάτι, κάποιον περιμένεις. Αν μείνεις εκεί, τότε αυτός που περιμένεις δεν θα έρθει ποτέ. Αν προχωρήσεις ένα βήμα παραπάνω, δηλαδή αρχίζεις να Τον βλέπεις στα πρόσωπα των άλλων και αρχίζεις να ζεις μέσα στην εκκλησία και στις ακολουθίες της εκκλησίας και στον τρόπο που η εκκλησία θέλει, τότε ακόμη και τα κοσμικά πράγματα, ακόμη και τα φώτα, τα λαμπιόνια οι στολισμένες βιτρίνες, ακόμη και η μουσική, θα έχουν υπηρετήσει αυτό το μεγάλο γεγονός. Αρκεί να μην μείνεις σε αυτά.

Φωτογραφίες: Ραφαήλ Γεωργιάδης/ ore.gr